

Memo Raad

Aan: Gemeenteraad Het Hogeland
Van: College van burgemeester en wethouders
Portefeuillehouder: Wethouder Dijkhuis

Datum: 28 januari 2020
Onderwerp: Financiële afwikkeling overdracht gebied Middag aan gemeente Westerkwartier
Zaaknummer: Z.HHL.016504

Geachte raadsleden,

Op basis van een volksraadpleging onder de inwoners van het gebied Middag hebben de betreffende gemeenteraden van Winsum en Zuidhorn in december 2016 besloten dat het gebied Middag, de woonplaatsen Ezinge, Feerwerd en Garnwerd (inclusief het daarbij behorende buitengebied), aan de toekomstige gemeente Westerkwartier wordt toegevoegd. De samenvoeging van de betreffende gemeenten en de overdracht van een deel van het grondgebied van de gemeente Winsum zijn vervolgens vastgelegd in herindelingswetten.

De overgang van het gebied Middag brengt een ontvlechttings-, overdrachts- en invlechttingsopgave met zich mee. Één van de opgaven is een financiële overdracht van Middag naar de gemeente Westerkwartier. Weliswaar ligt de opdracht hierbij bij ons college, maar het leek ons goed uw raad hierover te informeren.

In december 2018 is een bestuursovereenkomst gesloten waarin afspraken zijn vastgelegd over de kaders waarbinnen de splitsing van de gemeente Winsum vorm diende te krijgen. Deze overeenkomst is ondertekend door de betrokken 8 gemeenten. De kaders van belang voor de verdeling hebben betrekking op de activa en passiva in de eindbalans van de voormalige gemeente Winsum per 31 december 2018. Uitgangspunt voor een verdeling is hierbij een verdeling van de balansregels in deelbare en ondeelbare onderdelen. Deelbare onderdelen zijn objecten/onderwerpen op de balans die rechtstreeks toe te wijzen zijn aan het, naar de nieuw te vormen gemeente Westerkwartier overgaand, gebied Middag dan wel het achterblijvende gebied dat opgaat in de nieuw te vormen gemeente Het Hogeland. De onderdelen op de balans die niet (eenvoudig) deelbaar zijn noemen we ondeelbare onderdelen. Alle onderdelen die deelbaar zijn volgen 100% het overgaande gebied. De ondeelbare onderdelen worden deelbaar gemaakt door een, in de bestuursovereenkomst, afgesproken verdeelsleutel. Daarnaast is afgesproken dat sommige onderdelen op praktische gronden niet worden verdeeld (waarbij het saldo nagenoeg nihil is) en ook konden sommige onderdelen niet worden verdeeld op grond van beperkingen door derden (o.a. bij starters- en woningbouwleningen). Deze onderdelen gaan volledig mee naar de gemeente Het Hogeland.

Op basis van de hiervoor genoemde uitgangspunten is de balans van de gemeente Winsum per 31 december 2018 op detailniveau beoordeeld en is deze verdeeld over de gemeenten Westerkwartier en Het Hogeland. De balanspositie per 31-dec-2018 komt overeen met de, door de accountant van de voormalige gemeente Winsum, gewaarmerkte jaarrekening 2018.

Onderstaand ziet u de samenvatting van de balansverdeling:

Omschrijving	Balans Winsum	Toewijzing naar:	
	per 31-dec-2018	Het Hogeland	Westerkwartier
Immateriële Vaste activa	506.295	506.295	0
Materiële Vaste Activa	24.060.227	21.313.959	2.746.268
Financiële Vaste Activa	2.110.279	2.110.279	0
Vlottende Activa	1.740.469	1.740.469	0
Uitzettingen <1 jaar	7.105.397	7.105.397	0
Liquide middelen	1.843.144	1.843.144	0
Overlopende activa	3.596.677	3.596.677	0
Eigen Vermogen	-13.961.332	-12.738.033	-1.223.299
Voorzieningen	-2.953.224	-2.500.212	-453.012
Vaste schulden	-4.569.880	-4.569.880	0
Vlottende schulden <1 jaar	-18.041.126	-18.041.126	0
Overlopende passiva	-1.436.926	-1.436.926	0
	0	-1.069.958	1.069.958

Op basis van deze opstelling is de gemeente Westerkwartier, vanuit de verdeling van de balans van Winsum, nog een bedrag van € 1.069.958 aan de gemeente Het Hogeland verschuldigd. Financieel- technisch gezien geeft dit geen voor- of nadeel voor onze financiële positie, maar vormt dit uitsluitend een balansmutatie. Feitelijk moet de balanspositie van de gemeente Winsum per 31 december 2018 worden gesplitst. Een deel gaat, met het gebied Middag, naar de gemeente Westerkwartier en het andere deel gaat naar de gemeente Het Hogeland. De balansmutatie voor Het Hogeland houdt met name lagere boekwaarden van in het verleden gepleegde investeringen in, maar hier tegenover staat een hoger bedrag aan liquide middelen. De effecten van die lagere boekwaarden (lagere kapitaallasten) zijn al opgenomen in de begroting. Voor onze exploitatie (begroting) heeft deze balansmutatie derhalve geen gevolgen en het is dus ook niet zo dat er hierdoor financiële ruimte ontstaat.

De gemeente Westerkwartier betaalt € 1.069.958 en krijgt hiervoor onroerend goed (bijv. museum, scholen, sportaccommodaties, e.d.) ter waarde van € 2.746.268, maar ontvangt ook een deel van de reserves/voorzieningen die toe te rekenen zijn aan het gebied Middag tot een bedrag van € 1.686.310.

Naast de balansoverdracht staan er nog enkele andere administratieve zaken die moeten worden verrekend. Het gaat hierbij om omgevingsvergunningen die in 2018 zijn verstrekt, maar waar de facturering in 2019 heeft plaatsgevonden door de gemeente Westerkwartier. De gelden zijn ontvangen door Westerkwartier, maar behoren toe aan de gemeente Het

Hogeland (vordering Winsum). Het gaat hierbij om een beperkt bedrag van € 9.958,20, waarmee het totaal te verrekenen bedrag € 1.079.916 wordt. De beginbalans per 1 januari 2019 van de gemeente Het Hogeland wordt/is opgesteld zonder de onderwerpen/objecten/bedragen die verrekend gaan worden met de gemeente Westerkwartier.

Voor een goed begrip: we hebben het in deze verrekening alleen over een balansverdeling. Alle gevolgen voor de exploitatie (de begroting) zijn in de begrotingen 2019 en 2020 verwerkt op basis van dezelfde uitgangspunten als bij de balans. Bijvoorbeeld het onderhoud van de deelbare onderdelen (bijv. museum Wierdenland in Ezinge en sporthal Ripperdahal in Winsum) is volledig geschrapt of overgenomen, en de ramingen voor het onderhoud van de niet-deelbare onderdelen als wegen, plantsoenen, begraafplaatsen, enz. enz. zijn op basis van het afgesproken percentage verlaagd. Ditzelfde geldt voor bijv. de budgetten voor het sociaal domein. Hiertegenover staan ook aanpassingen in de te ontvangen uitkeringen uit het gemeentefonds en opbrengst van belastingen. We zullen in de jaarrekening 2019 zien of de werkelijke gevolgen min of meer overeenkomen met de geraamde gevolgen op basis van het afgesproken verrekenpercentage.

Op grond van de Wet Algemene regels herindeling wordt de verrekening voorlopig vastgesteld door de colleges van de beide nieuwe gemeenten Westerkwartier en Het Hogeland, waarna de verrekening ter vaststelling wordt voorgelegd aan gedeputeerde staten van de provincie Groningen. Na vaststelling door gedeputeerde staten kunnen de gemeenten tot de feitelijke verrekening overgaan.

Hoogachtend,

Burgemeester
H.J. Bolding

Gemeentesecretaris
P.P.M. van Vilsteren